

SKOLFS 2024:407

Utkom från trycket
den 26 mars 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet fordonsvård och
underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner i
anpassade gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning som anpassad utbildning på
gymnasial nivå;**

beslutade den 13 mars 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

ANNA WESTERHOLM

Anna Jägberg

Fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner

Ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner behandlar enklare service, vård och underhåll av grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar. Ämnet behandlar även grönyte- och småmaskiners olika huvudkomponenter samt produkter, verktyg och utrustning för vård och underhåll av maskinerna, deras redskap och tilläggsutrustningar.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om serviceverkstaden som arbetsplats, dess verksamheter, arbetsmiljöer och risker. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar. Dessutom ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar kunskaper om vård och underhåll samt om enklare serviceåtgärder på grönyte- och småmaskiner. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att utföra enklare serviceåtgärder och underhåll på grönyte- och småmaskiner samt om att använda teknisk information, produkter och utrustning i arbetet.

Undervisningen ska bidra till att stimulera elevernas intresse för grönyte- och småmaskiner samt bidra till förståelse av den betydelse grönyte- och småmaskiner har inom samhälls- och arbetsliv. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner som tillämpas på arbetsplatsen och bestämmelser som reglerar arbetet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt inom vård och underhåll som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att använda tekniska begrepp och uttryck. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla en yrkesidentitet samt förmåga att kommunicera med både arbetskamrater och kunder. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla en förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över och samtala om arbetsuppgifter samt om den egna rollen i samband med olika arbetsprocesser.

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om serviceverkstaden som arbetsplats samt om olika arbetsmiljöer och risker i en serviceverkstad inrättad för grönyte- och småmaskiner.

- Kunskaper om grönyte- och småmaskiner, deras huvudkomponenter, redskap och tilläggsutrustningar samt om deras olika användningsområden.
- Kunskaper om servicebehov och olika serviceåtgärder samt om vård och underhåll av olika grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.
- Förmåga att utföra enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar.
- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.
- Förmåga att använda vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivåer i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner

Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet fordonsvård och underhållsteknik.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: FORR1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – grönyte- och småmaskiner på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Orientering om serviceverkstaden som arbetsplats samt dess olika arbetsmiljöer och risker.
- Orientering om handverktyg, utrustning, material och produkter samt olika användningsområden för dessa i samband med vård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.
- Hur grönyte- och småmaskiner är uppbyggda, deras huvudkomponenter och funktion i förhållande till respektive användningsområde samt maskinernas betydelse inom samhälls- och arbetsliv.
- Redskap och tilläggsutrustningar.
- Service-, vård- och underhållsbehov hos olika grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar.
- Metoder för byte av enklare servicedetaljer och hjul på grönyte- och småmaskiner.
- Serviceprotokollens uppbyggnad och användning i samband med enklare serviceåtgärder på grönyte- och småmaskiner samt betydelsen av service för funktion, säkerhet och miljö.

- Orientering om olika produkter för vård, underhåll och enklare serviceåtgärder på grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar.
- Vård, underhåll och enklare ytbehandling av grönyte- och småmaskiner samt deras redskap och tilläggsutrustningar.
- Enklare serviceåtgärder på grönyte- och småmaskiner, till exempel kontroll, smörjning, påfyllning och justering enligt serviceschema.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med vård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete enligt rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Riskbedömning i samband med arbete på grönyte- och småmaskiner, däribland på elektrifierade maskiner.
- Ansvarsfull hantering av kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **vissa kunskaper** om grönyte- och småmaskiner, deras huvudkomponenter, funktion, redskap och tilläggsutrustningar samt om deras olika användningsområden.

Eleven visar **vissa kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven utför med **viss säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **viss säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Eleven visar **kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **kunskaper** om grönyte- och småmaskiner, deras huvudkomponenter, funktion, redskap och tilläggsutrustningar samt om deras olika användningsområden.

Eleven visar **kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven utför med **säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **goda kunskaper** om grönyte- och småmaskiner, deras huvudkomponenter, funktion, redskap och tilläggsutrustningar samt om deras olika användningsområden.

Eleven visar **goda kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven utför med **god säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av grönyte- och småmaskiner, redskap och tilläggsutrustningar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **god säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

